

Un tast de... 'El futur del català depèn de tu', de Carme Junyent PUNT DE VISTA. Planes 4 i 5

Protagonistes Gabriel Seguí, President de l'Institut de Litúrgia de l'Ateneu Sant Pacià Nacional. Planes 18 i 19

EL PUNT AVUI +

1,50€

DISSABTE • 29 d'agost del 2020. Any XLV. Núm. 15466 - AVUI / Any XLII. Núm. 14336 - EL PUNT

NACIONAL I EUROPA-MÓN

P8-10 I 23

13.000 morts

XIFRA • Gairebé tretze mil morts des que va començar la pandèmia a Catalunya, al febrer

Primer assaig clínic d'una vacuna a l'Estat

RISC • La velocitat de contagi no s'atura i el risc de rebrot és alt en moltes comarques

Els assistents al míting republicà, seguint la intervenció de Trump als jardins de la Casa Blanca, aquesta matinada ■ EFE

Un míting a la Casa Blanca

Els republicans hi tanquen la convenció sense mascaretes ni distància

EUROPA-MÓN. Planes 20-21

Entrevista Teresa Costa-Agramunt

Esriptora. Publica 'La meva llengua, la meva vida'

“Amb el català tenim massa por de ser malmirats”

CULTURA-ESPECTACLES. Planes 24 i 25

Europa diu al TC que Puigdemont tenia dret a defensa al Suprem

Una resposta del TJUE confirma aquest dret de tots els perseguits amb euroordres tant si s'han posat a disposició del jutjat com si no

NACIONAL. Plana 12

L'ESPORTIU

Messi vol negociar una sortida pactada per evitar els jutjats

Demana reunir-se amb Bartomeu i el club es remet a la clàusula dels 700 milions

PUNT DE VISTA

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

Conselldelectors:

Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Keep calm

Salvador Cot

Messi, honest?
Messi, humil?

L'any passat, Leo Messi va rebre la Creu de Sant Jordi en reconeixement de "la humilitat, l'honestat, la solidaritat, el sentit d'equip i el respecte" que, segons la Generalitat, caracteritzen aquest xicot de 33 anys. Una edat ben primerenca per reconèixer la trajectòria d'una persona que, això sí, ha tingut prou espai a la seva –curta– biografia per ser condemnat per frau fiscal. El dia de la cerimònia el jugador del Barça semblava content per la condecoració, almenys fins que la quarantena llarga de persones i entitats van posar-se a reivindicar, picant de mans, la llibertat dels presos polítics catalans. Ell va ser l'únic que va evitar participar en la protesta, com es va fer evident des de dalt de l'escenari.

Messi és un futbolista excepcional, probablement el millor de la història. Però aquesta Catalunya postburofax ha de començar a aprendre que –com es fa en els països seriosos– els reconeixements a una trajectòria no es poden fer abans de la setantena i que un jugador de futbol multimilionari, amb tota la cort que l'envolta, és molt difícil que sigui un exemple d'humilitat. I potser també hem d'aprendre que no cal rebaixar la presidència de la Generalitat, màxima institució de Catalunya, publicant piulades sobre les altes i les baixes del FC Barcelona. Això no ho fa ni Espanya.

En fi, que em sembla tan bé que Messi se'n vagi com que es quedi. Però, sisplau, que serveixi de lliçó l'evidència que no cal que un país sencer, a través de les seves institucions, li faci la pilota a un jugador del Barça, per més gols que marqui... És que només ha passat un any i ja estem fent el ridícul.

EDITORIAL

El caos administratiu de la Covid

El coronavirus ha plantejat grans reptes a la societat, les famílies, l'economia, els sistemes sanitaris i, òbviament, els governs. Amb errors i encerts, tothom ha intentat reaccionar a una situació excepcional i bastant imprevisible, però la crisi també ha destapat situacions de precarietat, organització deficient o directament ineficiència de l'administració. És el cas dels ajuts econòmics que el govern espanyol ha previst per a treballadors i empreses per afrontar el descens de l'activitat provocat per l'epidèmia. El primer i més generalitzat és el desgavell que ha provocat el SEPE (servei públic d'ocupació estatal) en la gestió de la prestació dels ERTO de força major per la Covid-19, amb

més de 150.000 treballadors que encara no han cobrat tres i quatre mesos després, d'altres que han cobrat quantitats incorrectes o que han rebut la prestació sense tenir-hi dret, tràmits i reclamacions en tots dos sentits.

A aquest desgavell s'hi afegeix ara l'inici del curs escolar, amb el consegüent risc de contagis i la necessitat d'ajudar les famílies que hagin de complir una quarantena o un aïllament forçosos i no puguin anar a treballar. Una incertesa més i un problema en la gestió de la pandèmia, tenint en compte les dades de la conselleria de Salut que revelen que un 13% dels infectats no respecten la quarantena i un 45% dels contactes d'un positiu

tampoc fan l'aïllament, entre altres motius, per precarietat laboral o habitacional. Per aquest motiu, no és tolerable que a hores d'ara els pares no sàpiguen del cert si tindran dret a l'ajut directe que va anunciar la ministra d'Educació o a la reducció de jornada laboral (i d'ingressos) sense prestació que va al·legar la ministra d'Economia, si es podrà demanar una baixa per incapacitat temporal o s'aprovarà un nou permís retribuït recuperable. Naturalment, és un tema de diners i de qui suporta la càrrega d'aquest absentisme laboral, però convé no oblidar que a l'altre plat de la balança hi haurà quarantenes més o menys respectades i l'amenaça d'una segona onada de la pandèmia.

La vinyeta. Fer

La frase del dia

Isa Serra

PORTAVEU DE PODEM

“El PSOE sap que amb nosaltres no hi comptarà per a un pressupost amb Ciutadans”

Ombres d'agost

Imma Merino

‘Une partie de campagne’

L'estiu de 1936, Jean Renoir va instal·lar-se (amb un equip del qual formaven part, com a ajudants seus, el fotògraf Henri Cartier-Bresson i els aleshores futurs directors Luciano Visconti i Jacques Becker) en un lloc de la ribera del Loing per rodar-hi un film

inspirat en un conte de Guy de Maupassant que narra l'experiència d'una família petitburguesa de París, amb un negoci de quincalleria, durant un diumenge d'estiu a la vora del Sena. Renoir va dir que havia triat el Loing perquè seguint el recorregut del Sena, del qual el primer és afluent, per l'illa de França havia trobat un paisatge massa industrialitzat per rodar-hi l'adaptació d'un conte (*Une partie de campagne*) ambientat l'any 1860 que havia escrit un contemporani dels novel·listes naturalistes i dels pintors impressionistes, entre els quals Pierre-Auguste Renoir, pare del cineasta. Tanmateix, potser va fer aquesta elecció per recordar els moments fel·lçons que, de petit, va passar amb el pare a

la vora del Loing.

Tampoc no s'acaba de saber per què Renoir va interrompre el rodatge sense acabar-lo. Sembla que les tempestes d'aquell estiu van provocar-ho; abans, però, va filmar els efectes de la tempesta al riu essent un cineasta obert als atzars i imprevistos durant el rodatge. Abandonant el film, traslladant-se als EUA durant la II Guerra Mundial sense tornar al seu país fins al 1951, va fer-se el 1946, sense la seva intervenció, un muntatge amb les imatges existents d'uns 40 minuts de durada. I així va fer-se visible un film d'una bellesa radiant (i a la vegada malenconiosa) que capta la naturalesa a l'estiu. Als efectes de la naturalesa hi és

sensible la jove Henriette Dufour, que, amb els sentits agitats, es lliura, resistint-se tot primer al propi, al desig sexual d'un remer que, passejant-la en barca, la du a una petita illa. No sé si he vist mai tan expressada la tristesa posterior a l'acte sexual (potser quan Carmesina, consumant-lo amb el Tirant, lamenta la brevetat d'un delit tan llargament desitjat) com en la distància que es crea entre Henri i Henriette. I encara és més trist que, retrobant-se al mateix lloc temps després, es diguin que hi pensen sovint associant-ho a uns dels seus millors records. L'estiu comença a declinar. Continuarà: demà, *Finals d'agost, principis de setembre*, Olivier Assayas, 1998.

HERMES COMUNICACIONS SA

President Editor: Joan Vall Clara. Comercial: Eva Negre, Maria Àngels Taulats, Eduard Villacé i Josep Sánchez. Webs i Sistemes: Josep Madrenas. Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch. Comunicació: Albert París.

EL PUNT AVUI

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
972 18 64 00. Güell, 68. 17005. Girona

Director: Xevi Xirgo i Teixidor. Vicedirectors: Emili Gispert i Toni Muñoz. Directors adjunts: Joan Rueda, Miquel Riera i Xevi Sala. Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Carles Sabaté i David Brugué (Nacional), Anna Puig i Núria Astorch (Comarques Gironines), Pilar Esteban (Europa-Món), Xavier Castellón (Cultura i Espectacles), Montse Martínez (Apunts), Pere Gorgoll (Necrològiques), Marcela Topor (Catalonia Today), Manel Lladó (Fotografia), Jordi Molins (Disseny), Ramon Buch (Disseny web), Quim Puigvert (Llengua), Jaume Batchellí (Producció) i Antoni Dalmau (Tancament).

A la tres. Toni Brosa / tbrosa@elpuntavui.cat / @ToniBrosa

'Winter is coming'

El Barça, Leo Messi i tots els culers sabien que l'adeu de l'astre argentí s'acostava, però no l'esperaven ara, ni que arribés via burofax, ni que plegués per anar a un altre equip, ni que marxés fart del Barça de Bartomeu, de no tenir un equip competitiu i de sortir apallissat d'Europa cada un dels últims quatre anys. Era molt bonic que el millor futbolista de la història jugués al Barça, que hagués sortit de la Masia, que portés vint anys al club i es volgués retirar al Camp Nou; que fos culer, que la seva petjada d'espectacle, gols, títols i felicitat pogués seguir creixent encara dos o tres anys més, que la seva sola presència a la gespa ja fos estímulo suficient per anar al camp o posar-se davant el televisor. Però això s'ha acabat, no hi ha marxa enrere, Messi ha dit prou. Podria haver separat el Barça i la seva gent de Bartomeu i la seva pessima gestió esportiva, però ha perdut massa oportunitats esperant en va. En té 33 i necessita marxar.

“L'adeu de Messi ha deixat glaçat el barcelonisme i envia Bartomeu a la paperera de la història culer

No ho fa per diners, ni perquè el malvat de Pep Guardiola l'hagi segrestat per endur-se'l al Manchester City, sinó perquè aquí no hi ha projecte esportiu i els qui l'haurien de construir són els mateixos que porten anys fracassant en l'intent, a pesar d'haver-s'hi gastat centenars de milions.

És molt trist que Leo Messi, 700 gols, 34 títols i 6 Pilotes d'Or després, hagi de

sortir del Camp Nou per la porta del darrere, sense els honors que mereix el millor goleador de la història del club, sense ni tan sols poder-se acomiadar de l'afició amb qui ha estat tan feliç durant tant de temps, i amb un 2 a 8 contra el Bayern a la Champions com a seu últim record amb la samarreta del Barça. Aquella nit el culer estava indignat. Avui té el cor glaçat pel buit i una gran dificultat per mirar endavant amb il·lusió. Messi seguirà marcant gols a l'Etihad Stadium, però sobretot li anirà bé sortir de la seva cort a guanyar-se l'espai. Bartomeu maquillarà els números tant com calgui perquè no el persegueixin fins a la paperera de la història, on l'espera Joan Gaspart. Ronald Koeman intentarà aixecar un nou ordre sobre la zona zero i els socis del Barça hauran d'anar al racó de pensar a decidir el seu vot a les eleccions del mes de març, amb l'esperança de no equivocar-se tant com van fer el 2015, el 2010 o el 2000.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

L'abisme d'acabar la carrera

■ Vinc a queixar-me una estona, com faig les 24 hores del dia. Però fent-ho d'aquesta manera sembla que no em desfogo amb ningú en concret i deixo en pau ma mare i els meus pobres amics, que estan farts de mi. Tinc 23 anys i en fa un que vaig graduar-me en periodisme. Des de llavors busco feina sense parar sense gran èxit. Durant la carrera he treballat il·lusionada, però en sortir de l'àmbit de convenis amb la universitat sembla que el teu futur com a empleada s'esfumi. El famós "es busca estudiant en pràctiques" queda reduït a "es busca periodista amb cinc anys d'experiència i anglès nadiu". És a dir, un perfil de periodista d'elit que pocs podem aconseguir just després de graduar-nos. Què hem de fer?

ELSA BOLOIX
Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès)

Taxa a l'aigua

■ He rebut d'Aigües de Barcelona la factura corresponent al consum del 6 de maig al 6 de juliol. Una carta adjunta ens informa que s'hi ha afegit, per disposició de l'Ajuntament, una nova taxa pel "servei de recollida de residus municipals...". M'afanyo a buscar la factura anterior i, efectivament, a més de la "taxa metropolitana per tractament de residus" hi ha la nova, la "taxa de recollida de residus municipals...". Va quedar aprovada el 28 de febrer en el ple del Consell, per tant res a dir, en algun lloc algú ho haurà dit a fi que el ciutadà se n'assabentés, però segurament la tràgica invasió de la Covid-19 que acapara tots els mitjans ofegà aquesta petita notícia. La taxa s'havia d'aplicar a partir del juliol i a fe de Déu que així s'ha fet. Però resulta que al juliol es paga el consum d'aigua del maig i el juny, per tant la taxa la paguem a partir del maig. Tot és legal, inclús l'avarícia recaptatòria de l'ens que té facultats per establir-la. Perquè ho entenguem, ens expliquen el contingut de la factura i, llegint-la, em queda clar: he fet un pagament de 59 € i l'Ajuntament se'n queda 23,40 €; la Generalitat, 7,90 €; Hisenda, 3,24 €, i per l'aigua queden, només, 24,50 €, per dos mesos de consum. Penso, afegit, amb la quantitat d'impostos i taxes que s'arriben a pagar i que sempre són pocs. Penso en l'esforç que fem seleccionant les deixalles i penso en el plàstic que infecta el mar. Penso en l'efectivitat de l'esforç quan t'arriba una nova taxa bimensual d'un import tan elevat com el de l'increment per tot l'any de la pensió. I els necessitats van en augment.

MIQUEL OLAYA GALCERAN
Barcelona

Sísif
Jordi Soler

De reüll. Cati Morell Esperant un miracle

El mes de febrer passat, tot just després de detectar el caos provocat als hospitals italians a causa de la Covid-19, Alemanya ja estava en condicions de fer controls rutinaris del virus. A l'Estat espanyol reien, confiant en un... miracle? Ara, en ple mes d'agost, a Alemanya han anunciat la suspensió dels grans mercats de Nadal i, alhora, han anunciat una injecció de 10.000 milions en ajuts perquè els ERTO es puguin allargar fins a final del 2021. A l'Estat espanyol miren cap a una altra banda. Un miracle?

Alemanya ha anunciat 10.000 milions per allargar els ERTO

Quan l'Estat espanyol ho preparava tot per decretar l'estat d'alarma, centralitzar tot el poder a Madrid i treure els militars al carrer, Alemanya va confiar en els governs locals i autonòmics i en la població civil per fer front a la crisi derivada de la pandèmia.

Després de començar l'escola, a Alemanya s'han detectat positius entre alumnes i professors i s'han hagut de tancar centres sencers i posar grups en quarantena. A l'Estat espanyol, cap canvi. Miracles?

En una pandèmia global, a tot el món hi ha hagut i hi ha contagis i morts. Però també hi ha governs capaços de generar confiança, preveure el que vindrà i donar missatges clars i consignes de responsabilitat individual i col·lectiva, que no calen quan esperes miracles.

Les cares de la notícia

JUTGE INSTRUCTOR DEL TRIBUNAL SUPREM

Pablo Llarena
Justícia arbitrària

El jutge instructor va decidir en el seu moment negar-li el dret a la defensa a Carles Puigdemont, pel fet de no presentar-se a declarar, i ara el Tribunal de Justícia de la UE (TJUE) l'ha corregit, deixant clar que un estat de dret ha de garantir el dret a la defensa en qualsevol cas.

PRESIDENT DELS ESTATS UNITS

Donald Trump
Fora de control

El magnat no deixa de rebaixar el nivell de la política dels EUA. Ahir va tornar a utilitzar la Casa Blanca com a escenari del seu primer acte electoral i el seu discurs, gens conciliador, va dibuixar una realitat paral·lela en què no hi ha adversaris polítics, sinó "anarquistes" i amenaces.

ESCRITORA

Teresa Costa-Gramunt
La lluita pel català

La poeta, exlibrista, dissenyadora gràfica i traductora ha publicat *La meua llengua, la meua vida* (Voliana Edicions), un al·legat en defensa del català continuament amenaçat per circumstàncies polítiques, migratòries i econòmiques.

Un tast de... 'El futur del català depèn de tu', de Carme Junyent, amb Bel Zaballa

El futur del català depèn de tu

La Campana

Autors: Carme Junyent i Bel Zaballa
Gènere: Assaig
Pàgines: 144
Preu: 14,90 €

Carme Junyent és especialista en l'estudi de llengües amenaçades arreu del món. Coneix profundament els tics, les autotrampes i, en definitiva, els símptomes d'un camí sense retorn. Per això ens alerta i ens explica de manera clara i diàfana el com i el perquè el català està malalt. Sí, el català corre perill. Però encara no és massa tard! Per salvar la llengua tots hem de canviar urgentment el nostre comportament lingüístic. Els que la tenim com a primera llengua. I els que no.

—Què em costa parlar en castellà?

—Em costa que cada vegada que no parlo en català porto la llengua cap a un camí de no retorn.

Sempre cedim els mateixos

A l'aula hi ha una cinquantena d'alumnes. El professor universitari de torn saluda, dona la benvinguda i es disposa a començar la primera classe del curs. Algú té cap pregunta? I s'alça un braç entre els caps. "Podria fer la classe en castellà?", demana. Diu que és un estudiant d'Erasmus i que no entén el català. I el professor potser li dirà que aquella assignatura estava programada en català i que, sentint-ho molt, l'alumne haurà de canviar de classe. Cosa ben poc freqüent. Més aviat, li dirà que cap problema, naturalment, i encara tindrà la deferència de demanar als altres alumnes si n'hi ha cap que hi tingui cap objecció. En un cas o un altre, segurament l'escena acabarà amb un "cap problema", i l'assignatura es farà tot el semestre en castellà, qui sap si sense que ningú sigui conscient del que acaba de passar, que és que s'han vulnerat els drets lingüístics de la majoria dels estudiants d'aquella aula. El cas és que és una situació força comuna i serveix d'exemple de com, sigui en una aula, o en un comerç, o en una conversa o al metge, sempre cedim els mateixos.

Tot allò que et pots perdre com a Erasmus

El programa Erasmus va ser concebut com una eina d'intercanvi. I no és la llengua una de les eines més importants per fer real aquest intercanvi? Anar a un altre país, viure fora de casa en molts casos per primera vegada, conèixer gent nova, participar en un sistema educatiu diferent, adquirir coneixements que difícilment podries adquirir a casa. Són tants els beneficis d'un programa així que es fa difícil d'entendre com hi renunciem per la supeditació a la llengua de l'imperi. Un alumne català que voldria fer un Erasmus a Portugal diu que no sap si l'acceptaran perquè no té prou nivell d'anglès. Els alumnes catalans es relacionen amb els italians en anglès. Els alumnes Erasmus van a les classes en anglès mentre els autòctons van a les classes en la llengua local, de manera que rarament es troben. Alumnes que han passat cursos sencers als Països Baixos, a Polònia o a Alemanya i tornen sense saber neerlandès, polonès o alemany.

Paradoxalment, els Erasmus s'han convertit en la demostració que, si entres en un mercat saturat, és molt difícil que hi trobis el teu lloc. Quin sentit té marxar de casa si t'han de donar el mateix que et donarien si t'hi quedessis? Quina experiència pots tenir en un país on esperes que et tractin com un estranger perquè no tens cap intenció de comunicar-t'hi en la seva llengua? L'homogeneïtzació lingüística d'Europa en l'àmbit de la ciència ens porta a l'edat mitjana, on el coneixement només s'impartia en llatí. Això exclouia la majoria de la gent: feia segles que ja no es parlava llatí, però les llengües que

parlava la gent no eren reconegudes. No va ser fins que es van començar a reconèixer aquestes llengües (va aparèixer la gramàtica de Nebrija, Dante va escriure *De vulgari eloquentia*) que el coneixement no es va fer permeable. Al mateix temps, es van iniciar les grans colonitzacions i van començar a arribar coneixements (i mercaderies i gent) de llocs diferents del planeta. Va caldre el reconeixement dels vernacles i aquest contacte amb la diversitat que implicaven les grans rutes colonials perquè Europa visqués el seu Renaixement. De moment, encara som en la fase de renúncia i vassallatge. Potser quan ens adonem que, si només podem oferir coneixement subordinat i homologat pels dictats de l'imperi, en realitat no tenim res per oferir, serà el moment de reaccionar. O potser no, i llavors la decadència d'Europa s'acabarà consumant.

Però el més preocupant d'això és la visió tan estreta del coneixement que oferim als nostres alumnes. En lloc d'estimular-los a aventurar-se, a aprendre les llengües dels llocs on van, a viure la vida igual com viu la gent dels llocs d'acollida, els convertim en persones submises i alhora exigents que esperen que tot es faci al seu gust. Com quan aquí algun alumne de fora demana (o exigeix) que la classe es faci en castellà i el professor ho fa. No té importància, deuen pensar, però li estan furtant la possibilitat de viure una experiència inèdita a canvi de donar-li el mateix que trobarà a molts altres llocs.

"Parlo en castellà per educació"

Solem posar l'exemple dels estudiants Erasmus per explicar com es vulneren els drets lingüístics dels universitaris catalans cada vegada que en una aula hi ha algú que demana que la classe es faci en castellà perquè ve de fora i no entén el català. Però aquesta situació es repeteix sovint en altres contextos, sense cap institució a la qual exigir empara. A la feina, en un taller de cuina, a la classe de ceràmica, al gimnàs, a les reunions de veïns, etcètera. La pràctica habitual és que els qui no parlen català són els qui demanen que es canviï de llengua. Mentre que els catalanoparlants no reclamen pas que es mantingui la seva llengua. Paradoxalment, saber la llengua de l'altre posa en condicions d'inferioritat la pròpia. Tenim tan interioritzat el comportament de canviar al castellà que ni ens pensem a pensar que en tots aquests contextos és perfectament possible parlar en català encara que hi pugui haver algú que no el parli. N'hi ha prou que cadascú es mantingui en la seva llengua, que és entesa per tots els interlocutors, sense forçar ningú a canviar-la. I, fins i tot, si algú no l'entén, també mantenir-s'hi i oferir-se a traduir-ho després a una llengua que entengui. És la manera d'evitar que sempre siguin els

mateixos els qui veuen vulnerats els seus drets lingüístics, que sempre siguin els mateixos els qui han de cedir i no poden viure en la seva llengua. I en casos com alguns exemples, també cal despertar la consciència dels formadors: ells ofereixen un servei i, perquè hi hagi una persona que no vulgui rebre'l en català, no poden canviar les condicions del servei a tota la resta.

Encara hi ha una altra qüestió que els catalans d'adopció repeteixen sovint: possiblement aquest algú que encara no entén prou bé el català o no el parla agrairà que li parlin en català, per tal d'aprendre-li parlar-lo com més aviat millor. Hi ha gent que no ha après mai català perquè ningú no li ha parlat mai en aquesta llengua. Encara que no sigui pas per mala voluntat.

En la darrera Enquesta d'Usos Lingüístics de la Població, es pregunta als enquestats quina llengua els agradaria parlar en el futur. Hi ha un 39,5% que diu que ambdues, català i castellà; tanmateix, per un 5,2% que diu que voldria parlar més castellà que no català, hi ha un 17% que diu que voldria parlar més català que castellà. I per un 8,5% que diu que voldria parlar només castellà, hi ha un 12,5% que diu que voldria parlar només català. I una altra dada a tenir en compte: el 68% de la població nascuda a l'estranger té interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements. Què vol dir, això? Que l'interès pel català, principalment dels qui no tenen ni el català ni el castellà com a llengua primera, és un dels punts que tenim a favor. És molt difícil que una cosa així passi en llengües subordinades. Aprofitem-ho, doncs. És allò que deiem unes ratlles més amunt: de nosaltres depèn que aquestes persones es decantin pel català. No cedim tan fàcilment.

Per què ho fem? Per què els catalanoparlants canviem tan de pressa al castellà i re-

alla

Avançament editorial

nunciem tan sovint a la llengua pròpia? “No men’he adonat”, diuen molts. “Perquè així segur que m’entén.” “Perquè ja es veu que no m’entendrà en català.” Fins i tot “per educació”, argumenten molts. Segur? Perquè ens pensem que parlar en la nostra llengua és de ser mal educats? Perquè ens pensem que la persona que tenim davant i de qui no en sabem res no entén el català? Perquè canviem al castellà com a automatisme? Són molts segles de rebre bastonades.

Prejudicis històrics: la moral de l’esclau?

Històricament, ens han castigat tant per parlar la nostra llengua que estem programats per cedir, per renunciar-hi de seguida. És un comportament descrit en molts casos de parlants de llengües subordinades. En el cas del català, només cal recordar com les lleis han vetat i perseguit la llengua des del segle XVI, tant a l’Estat francès com a l’espanyol, en un intent prolongat de genocidi lingüístic. Es van emetre ordenances perquè l’ensenyament fos en francès i en espanyol, respectivament, i els alumnes que parlaven en català van rebre càstigs de tota mena al llarg de molts anys, fins ben entrat el segle xx. A les escoles nord-catalanes, quan un mestre sentia un alumne parlant en català li donava una pedra o algun altre objecte amb què quedava assenyalat. El nano havia d’espavilar-se per passar-lo a algun company que també sentís que parlava català, era l’única manera de lliurar-se’n. Perquè qui tenia el senyal al final del dia era castigat. Durant anys, els governadors francesos van aplicar tot de polítiques destinades a fer que la gent sentís vergonya de la pròpia llengua si no era el francès, que se sentís exclosa i humiliada.

Encara avui en alguna paret escolar nord-catalana s’hi pot llegir un lema que van fer córrer durant un temps: “Sigueu nets, parleu francès”. Amb la victòria de Felip V de Borbó, net de Lluís XVI de França, els Decrets de Nova Planta van prohibir l’ús oficial del català als regnes de València i Aragó, a Catalunya, i a Mallorca i Eivissa. I començà aleshores una persecució de la llengua amb l’objectiu de deixar-la relegada a l’àmbit estrictament íntim mentre imposaven arreu el castellà. Una persecució que a l’Estat espanyol va incrementar-se durant la guerra del 1936-1939 i la dictadura franquista. Com? Doncs canviant tots els noms propis (d’institucions, de topònims, d’infants acabats de néixer, etc.) al castellà. Imposant el castellà a les escoles, on el català també havia de ser objecte de càstigi de vergonya, on s’homenatjava la bandera espanyola i es cantava el *Cara al sol*, on s’expulsaven els mestres que no combregaven amb la idea franquista de la unitat espanyola, on es vetaven llibres en català. Es van prohibir les representacions de teatre en català, es va prohibir la publicació de llibres en català, i de diaris i revistes. En definitiva, la llengua pròpia va desaparèixer de l’esfera cultural pública, va ser perseguida. La resistència treballava en la clandestinitat, i molts intel·lectuals van optar per anar-se’n a l’exili. Podríem continuar pàgines i pàgines. Tots aquests segles de persecució lingüística, els tenim a la retina.

Ara també cal afegir-hi, d’una banda, l’ús polític que s’ha fet aquests darrers anys d’un suposat conflicte lingüístic i els atacs constants al català per part d’algunes formacions polítiques. I, d’una altra banda, els centenars de casos de discriminació lingüística recollits arreu dels Països Catalans, en què l’Administració no acos-

Manifestació pel català a
Barcelona ■ QUIM PUIG

tuma a fer-hi res ni la societat posem el crit al cel ni ens n’estranyem. Tot això també fa que molts catalanoparlants optin, ja d’entrada, per no fer servir la seva llengua. Per evitar el conflicte.

Una manera d’explicar aquest comportament de cedir d’entrada és el de la llengua marcada i la no marcada. Què vull dir? La llengua no marcada és la llengua que, en principi, no et portarà problemes. En el nostre cas, el castellà. I la marcada és la que et connota. En el nostre cas, el català. I, és clar, si no et vols buscar problemes, fas servir la llengua no marcada. En situacions de poder, en què necessites alguna cosa, sigui en una botiga, en un taulell, etc., prefereixes evitar els problemes, perquè tu vols aconseguir aquella cosa i prou. Per tant, cedeixes. Has entrat mai en un jutjat? En quina llengua hi has parlat? Segurament en castellà, oi? T’has demanat per què? Precisament, perquè el català és la llengua marcada, es percep com a imposada, és l’estranya. És aquesta percepció que s’ha de canviar. No només pel català, sinó també per totes les llengües amenaçades. Insistim-hi: s’han de crear les condicions perquè la gent opti pel català.

Aquest és un dels àmbits en què l’Administració sí que pot actuar, i hauria d’actuar si assumís la responsabilitat que té. Hi ha moltes feines de cara al públic —principalment públiques però també de privades— que demanen coneixements de català, però a l’hora de la veritat el treballador de torn no sempre en sap, de català. I, quan no en sap, no passa res. Aquest és el problema: que no passa res. Senzillament, es tracta de fer complir la llei. Hi ha molta gent que s’ha acostumat que pot fer-te canviar de llengua i troba normal i exigible que sigui així, perquè no passa res.

Potser ja ha arribat l’hora de fer girar la truita. I aquest petit llibre vol contribuir-hi.

Carme Junyent

Carme Junyent és professora de lingüística a la Universitat de Barcelona. L’any 1992 va crear el Grup d’Estudi de Llengües Amenaçades (GELA) amb l’objectiu de donar a conèixer la diversitat lingüística del món i el seu valor. Autora de nombroses publicacions, col·labora amb diversos organismes internacionals que treballen per la revitalització de llengües

Foto: IRENE CASELLAS

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'últim calbot europeu

FETS • Una resposta del TJUE a un jutjat de Badalona confirma que tots els perseguits amb euroordres tenen dret a la defensa, tant si s'han posat a disposició d'un tribunal com si no. **GREUGE** • El Suprem va negar a Puigdemont, fins que el van detenir a Alemanya, que nomenés advocat en la instrucció. **ASOS** • La resolució ajudarà ara en el suplicatori, i quan el cas arribi al TEDH

Òscar Palau
PRADA / BARCELONA

La justícia espanyola no guanya per a calbots que arriben d'Europa. Després que passés desapercibuda per l'esclat de la pandèmia, els últims dies s'ha tornat a posar en valor, pel rol que pot tenir en els litigis que venen, la resposta que el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) va emetre el 12 de març passat a una qüestió prejudicial que li va plantejar el jutjat número 4 de Badalona, que conclou que tots els acusats tenen dret a la defensa durant la instrucció d'un procediment judicial penal o relacionat amb una euroordre, amb independència de si compareixen personalment davant del tribunal o ho fa un advocat a qui han atorgat poders. La resposta desautoritza de mig a mig la jurisprudència anterior avalada pel Tribunal Constitucional espanyol, que interpretava just el contrari —que el dret a nomenar un defensor només hi era quan l'acusat era detingut o es personava davant del tribunal—, i que el novembre del 2017 va servir per expulsar de la causa contra l'1-O l'advocat Jaume Alonso-Cuevillas, que, després de defensar en un primer moment la meitat de membres del govern legítim, aleshores ja representava només —o almenys, això pretenia— els exiliats Carles Puigdemont, Clara Ponsatí i Lluís Puig. Primer, el va apartar la jutgessa Carmen Lamela de l'Audiència Nacional, i després Pablo Llarena del Tribunal Suprem, tot i haver-hi dictades euroordres contra els seus clients. Això sí, Cuevillas al final va ser acceptat en la causa quatre mesos després, quan el març del 2018 Llarena va processar-los, va dictar una segona euroordre i Puigdemont va ser detingut a Alemanya.

Abans, l'advocat català va esgotar tots els recursos possibles contra la seva exclusió, i va demanar diversos cops que es plantegessin qüestions prejudicials per preguntar-ho al TJUE, sense èxit. Avui, de fet, encara està pendent de resolució un dels recursos d'empara presentats davant del mateix TC, per la qual cosa recentment ja ha aportat a la documentació la nova resposta europea. Segons ell, la teoria diu que aquesta greu irregularitat "pot ser motiu de nul·litat de tota la instrucció" del judici al procés, ja que el veto a la seva participació va poder afectar ja no sols la defensa dels exiliats, sinó

El jutge Josep Maria Noales, amb l'advocat Josep Cruanyes al fons, en el debat a Prada ■ J.M. MONTANER

Eternitzar el TEDH. En el mateix debat a Prada, l'advocat Josep Cruanyes va explicar que, per guanyar agilitat, es va afegir la disposició 16 a la llei del TEDH, que introduïa un mecanisme molt similar a una qüestió prejudicial, per evitar d'arrel interpretacions errònies que a vegades es tomben al cap d'anys. Però l'Estat espanyol "no s'ha volgut adherir a la modificació, i això denota la voluntat de dilatar els fets. Ja li va bé, perquè després el TC i el Suprem juguen a posar recursos al calaix", denuncia.

també la dels acusats que llavors es van quedar en presó preventiva. "Però temo molt que no passarà, és molt difícil que ningú mogui fitxa", admet a El Punt Avui. Això sí, confia que el nou i poderós argument serà útil per ajudar que no prosperi el suplicatori dels tres eurodiputats que d'aquí a poques setmanes començarà a discutir-se al Parlament Europeu, i, més a llarg termini, que sigui igualment valuós quan tots els casos judicials catalans comencin a arribar al Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH) d'Estrasburg.

L'iniciador d'aquest nou flanc europeu va ser el jutge Josep Maria Noales, membre de l'associació progressista Àgora Judicial, que el 19 d'octubre del 2018 va plantejar la qüestió prejudicial pel procediment accelerat, i que la setmana passada en un debat a la Universitat Catalana d'Estiu a Prada desvelava com havia anat el cas, després que mesos abans, en un debat televisiu, va veure amb estupefacció com els lletrats de Vox deien a Cuevillas que ell "formalment no era l'advocat de ningú"

perquè així ho havia dit el Suprem. "No l'havien deixat personar? Doncs jo sí que deixava tenir advocat a les persones que no estaven a disposició, i vaig pensar que no ho feia bé i m'ho vaig anar a mirar", exposava Noales. I, efectivament, va trobar que la jurisprudència del Suprem i del TC del 1989 entenien que un acusat no tenia dret a advocat fins que es posés a disposició del tribunal. Això sí, també va comprovar que hi havia dues directives europees que des del 2013, sobretot la 48/2013, sí que ho permeten "de forma claríssima". I mesos després, ell mateix es va trobar amb un cas similar. L'abril del 2018, així, la policia va aturar en un control rutinari a Badalona el conductor polonès d'un camió que va mostrar un carnet albanès que, després de les proves pericials, al maig es va demostrar fals, per la qual cosa li va obrir diligències per delictes de conducció sense permís i falsificació de document públic. Després de diversos intents infructuosos de localitzar-lo, aquell setembre va dictar una requisitòria de

detenció contra ell, i tres setmanes més tard va rebre un fax amb l'escrit d'una lletrada que deia que es personava en les diligències en nom de l'acusat, adjuntant un escrit de designació a favor seu, i manifestava que la voluntat d'ell era comparèixer al jutjat d'instrucció. D'aquí ve que Noales decidís plantejar la qüestió prejudicial, mentre suspenia temporalment la requisitòria de detenció.

La resposta del TJUE a la pregunta del jutge va trigar setze mesos, i la conclusió va ser demolidora: la directiva 48/2013 havia d'interpretar-se "en el sentit que s'oposa a una normativa nacional, tal com l'ha interpretat la jurisprudència nacional", en aquest cas l'espanyola, d'acord amb l'article 47 de la Carta dels Drets Fonaments de la Unió Europea, que consagra el dret a la tutela judicial efectiva. La sentència subratlla que la directiva diu que "el sospitós o acusat tindrà dret a ser assis-

Cuevillas ha incorporat la resposta del TJUE al recurs d'empara pendent al TC, si bé no confia que rectifiquin

tit per un lletrat sense demora injustificada". I el tribunal recorda que només poden "deixar d'aplicar temporalment" aquests drets "en virtut de circumstàncies específiques del cas" i si es donen "dues raons imperioses", cap de les quals sembla que es doni en el cas dels exiliats: si hi ha una "necessitat urgent d'evitar greus conseqüències adverses per a la vida, llibertat o integritat física d'una persona", o bé una "necessitat urgent d'una actuació immediata de les autoritats d'instrucció per evitar comprometre de manera greu el procés penal". "El gaudi del dret dels sospitosos o acusats a l'assistència de lletrat —resumeix la sentència— no depèn de la compareixença de l'interessat", i el fet que no s'hagi presentat davant d'un jutge, "a pesar de les citacions practicades, no pot justificar que se'l privi del dret".

Un cas com el de Cuevillas "no tornarà a passar mai més a l'Estat, perquè la jurisprudència del TJUE és vinculant; Suprem i TC ja l'han canviada", dedueix Noales a partir de la resposta. "Si algun dia ens volen detenir, hi pot anar el nostre advocat, per sempre tindran dret de defensa", conclou. I és que hi ha un fet clau i irrefutable: "Som jutges europeus, no som jutges espanyols." ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

ERC colla Sánchez pel català a la UE

■ Els republicans volen que el govern espanyol demani formalment a Brussel·les l'oficialitat de la llengua catalana

Redacció
BARCELONA

ERC va recuperar ahir la reivindicació de l'oficialitat de la llengua catalana a la Unió Europea entrant al registre del Congrés una proposició no de llei perquè el govern espanyol faci la petició formal a Europa. Els republicans defensen que el reconeixement del català és una qüestió de "voluntat política" de l'executiu espanyol, ja que -afirmen- no tindria impacte pressupostari. Aquesta iniciativa es planteja en un moment en què Pedro Sánchez necessita suports parlamentaris per aprovar els comptes.

ERC argumenta que hi ha més de deu milions de catalanoparlants repartits en tres estats comunitaris, a més d'Andorra, mentre que l'irlandès, que sí que és llengua oficial, només en té entre 20.000 i 80.000, i que les llengües cooficials dels estats membres en les seves relacions amb les

El portaveu d'ERC al Congrés, Gabriel Rufián, el mes passat a la cambra baixa ■ EFE / EMILIO NARANJO

institucions europees "enforteixen el sentiment d'identificació amb el projecte polític de la UE". El text esmenta una carta de l'expresident del Parlament Europeu Antonio Tajani del 16 de gener del 2017 en què responia una petició en aquest sentit d'eurodiputats catalans dient-los que no posaria cap obstacle en l'ús oficial del català a la institució si

la petició provenia del govern espanyol. Avui l'Eurocambra és presidida per David Sassoli, de la corda socialista de Sánchez. "Molts intèrprets de la llengua castellana tenen perfecta fluïdesa en l'ús del català", recorda ERC. La proposició es debatria a la Comissió Mixta per a la UE amb l'objectiu que el Congrés l'aprovis i instés l'executiu a promoure-ho. ■

Calvet, quart positiu de coronavirus al govern

■ Puigneró, en aïllament domiciliari preventiu perquè hi va estar en contacte

Emili Bella
BARCELONA

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, ha donat positiu a la prova de coronavirus i resta en confinament, mentre que el de Polítiques Digitals i Administració Pública, Jordi Puigneró, està en aïllament domiciliari durant catorze dies per precaució, perquè tots dos van estar a menys d'un metre i mig de distància en una reunió prèvia al con-

El conseller Calvet, en quarantena ■ TWITTER

sell executiu de dijous. "Estic bé, amb símptomes molt lleus. Faig el confinament que pertoca, per seguretat i per responsabilitat, i seguiré treballant des de casa", va piular Calvet.

Els dos van suspendre,

lògicament, les agendes. Puigneró tenia previst per ahir un acte al Port de la Selva per informar sobre el desplegament de la fibra òptica a l'Alt Empordà. "Em trobo bé però per precaució em toca fer aïllament domiciliari", va explicar a Twitter. "Seguirem fent feina via teletreball", va afegir-hi.

Calvet és el quart cas de coronavirus al govern. El primer va ser el del vicepresident, Pere Aragonès, el dia 15 de març. Posteriorment van passar pel mateix tràngol el president, Quim Torra, i el conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, Chakir El Homrani. ■

GAUDEIX
VORA
EL MAR

*l'hostalet
de Canet*

HOSTAL · BAR · RESTAURANT

Riera Sant Domènec 5, Canet de Mar
Tel. 93 794 10 11
hostaletdec Janet@gmail.com
www.hostaletdcanet.com